

ERDELYI MAGYARÁG

Feladó szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazu' Padynactéri 4 Telefon: 360

Ara 1 lej

IV. évfolyam 78 sz.

1935. MARCHIUS 18.

Kedd

Anglia Földközi-tengeri politikája a görög forradalom háttérében

A kenti herceg Görögország trónján biztosítaná Anglia uralmát a Dardanellák fölött. -- Olaszország tengeri hatalmát akarja gyöngíteni az angol politika

A görög forradalom leverése után és az első híradás pillanatában, amikor a világra röppent a hír, hogy Görögország restauráció előtt áll az egész világ osztaftan figyelmé Anglia felé irányult, mert mindenki tisztában volt azzal, hogy Marina és a kenti herceg házassága következtében alakultak úgy a körülmények, hogy Görögországban királyi párti hangulat kezd urrá lenni.

Még nagyobb volt azonban a szenzáció, amelyet egyes olasz lapok, elsőnek a nagy

tekintélyű Tribuna közölt, hogy

a Kenti hercegnek a görög trónra való uttérése csak eszköz Anglia azon szándékának végrehajtásában, hogy ezáltal a Földközi tengeren ismét biztosítsák Anglia uralmát.

A Tribuna ezen híradása a szenzáció erejével robbant és felfigyelték rá nemcsak az érdekelt államokban, hanem az összes nagyhatalmak is.

lő ragaszkodás forradalma volt, mert Venizelosz ez a nagy görög politikus előre látta, hogy a görög köztársaságot végveszély fenyegeti.

Anglia, amikor elősegítette Marina görög hercegnő és a Kenti herceg egybekelését erre a nézre egy trónt épített. A Tribuna nyomán egészen nyugodtan lehet azt állítani, hogy

Anglia hónapokig előre tudott a forradalomról, amely a köztársasági Görögország utolsó nekirugaszkodása volt. — Ezután már csak a királyság következhet.

Anglia számára azért vált olyan gyorsan szükségessé és azért is robbant ki forradalomban a király-kérdés, mert Olaszország hirtelen változással, ismét közeledik Jugoszláviához.

Ugyanis, amikor Anglia elvesztette minden reményét a Dardanellákhoz, arra a gondolatra jutott, hogy csak a legvalamivel szélesebb területen kell, hogy elzárja Kelet felől az utat, ha megveti a lábát Görögországban. És ez nem átszójt lehetetlennek.

Harc a Dardanellákért

Kelet és Dél elválasztója minden időben a Dardanella-szoros volt. Ez az a hatalmas szoros, amelynek birtoklása hosszú évszázadokon át biztosította a Török uralom hatalmasságát. Az in kétségtelen, hogy a török birodalom attól a pillanattól kezdve kezdett hanyatlani, amikor megengedte, — hogy a nagyhatalmak és Oroszország hajókat vezessenek át rajta. A Dardanellák első elnevezett egyezsége, amelyet 1841 június 13-án kötöttek Törökország és az öt nagyhatalom: Anglia, Franciaország, Németország, Olaszország és Oroszország kimondja, hogy nem török hadihajóknak a Dardanellákon nem szabad átmenni, de bár ezt az egyezséget az 1856-ik párizsi, az 1871-iki londoni és az 1878-iki berlini béke is kihangsúlyozta az első aki ezt a nemzetközi szerződést megszegte maga Anglia volt. Ugyanis Anglia, amelynek a hatalmában már nagyon régi időtől fogva ott volt a Gibraltár, Suez és Ciprusz, mindenképpen azt akarta, hogy a harmadik kapu is, amely keletet és délet elvája egymástól, szintén az ő kezében lehessen.

1895-ben a Porta, mit tehetett más, megengedte, hogy a nagyhatalmak Oroszország kivételével egy két kisebb hadihajó kikötés nélkül átvezethessék. Később ezt az engedélyt kérték az amerikai Egyesült Államok, Spanyolország, Németország és maga Görögország is, azonban a Porta nem engedte meg.

Anglia ezen megkötöttség mellett nem tudott szabadon mozogni a Földközi-tengeren és ki volt téve annak, hogy Olaszország mindenképpen első lesz, azért körülből tíz év óta olyan megoldáson próbálkoztak, — amely egyszersmindkorra biztosítaná az egyedüli hatalmat az egész Keleti Földközi-tengeren.

A Kenti herceg és Marina görög hercegnő házassága szerelmi házasság volt. Ez minden vitán felül áll. Azonban lehet úgy is mondani hogy politikai fátýollal letakart szerelmi házasság volt.

Hogy az angol hegemonikus politika mennyire a öncélú volt az bizonyítani fogja a közeljövő, amelynek jeleiményei máris észlelhetők a görög belpolitikában.

Százszázévekben fedt az igazságot a Tribuna azon bejelentése, hogy Venizelosz forradalma tulajdonképpen a köztársasághoz va

Marina hercegnőnek nem kell a korona

Talán már proklamálták volna a királyságot Görögországban, ha nem lép közbe egy olyan akadály, amely könnyen felboríthatja az angol politikai Földközi-tengeri terveit — Ugyanis Marina görög hercegnő kereken kijelentette, hogy

átar újabb vérontást és inkább öröklés idegenben marad, de nem akarja hogy fejéhez vették cseréző korona tapadjon Természetesen a Kenti herceg azonnal fe

sege oldala mellé állott és a legmagasabb hercegi pár a legálhatatosabban utasította vissza az angol diplomácia minden rábeszélését, hogy fogadják el a gelkinár koronát.

Az angol diplomácia azonban a világ legravaszabb diplomáciája. És ezért biztosra veszik, hogy a hirtelen előkerült görög korona nem került vissza ládafiába, hanem királyi fejen fog ismét ragvojni.

Eden jord után

Laval is Moszkvába utazik

London, március 18.

A Daily Telegraph arról értesül, hogy Eden jord moszkvai látogatása után sor kerül Laval moszkvai látogatására is. Laval francia külügyminiszter meg van arról győződve, hogy Eden semmi olyat nem tárgyal

ami beleütközne a londoni franci-angol egyezménybe, azonban híven Franciaország régi politikájához, személyes megjelenéssel akarja biztosítani azt, hogy ne érhessek a franciapolitikát meglepetések.

A 300 nyereményes tombola 24. száma

24 Kivágandó és összegyűjtendő
Igazoló szelvény.
Aki 30 szelvényt összegyűjt, az
részt vehet a 300 nyere-
ményes tombolán
1935 február 24 - március 26

Nem emelik az adókat

Bucuresti, március 18.
Dinu Brătianu nyilatkozott az újság-
nak, mely szerint Tatarescu miniszterelnök
Dinu Brătianu intervenciójára elállt attól,
hogy az adókat fel emelje. Csakis a 25 szá-
zalékos forgalmi adó felemelését tartja meg-
továbbra az adómentességet 20.000 lejre
10.000 leire szűkítve le.

Ötezer tonna sót vesz Magyarország Romániától

Bucuresti, március 18.
Az állami monopólium egyezsége kötött a
magyar kormányval, mely szerint a magyar
kormány Romániától 1935-ben 5000 tonna
sót vesz. A fizetést Magyarország Bucures-
tiben lehen eszközli.

Bágyadt, leverte, dolgozni képtelen
egyéneknek reggel énekesmora egy pohár termé-
szetes „Ferenc József” keserűvíz a bélmo-
gát, csakhamar megélel, az emésztőcsatornában össze-
gyűlt salakot kiüríti, a vérkeringést szabadabbá teszi és
gondolkodó és munkaképességet emeli.

Gyilkol a „Halálfa!”

Targoviste, március 18.
Mindenki emlékszik Erdélyben még a
„Halálfa!”-ra, amelynek az volt a nevezése-
sége, hogy a fiatal ember motorkecskéjével
a meredek falon körözött örült sebességgel.
Állandó veszély fenyegette, hogy a mélység-
bezuhan, ha a motor egy pillanatra is ki-
hagy. Több mint egy éven át minden bar-
nájuk végezte halálmotortanyait a halálfa
lovagja. Közben elért Targovistába is, ahol
mint orron jelentik, szomorú véget ért. —
Amikor 11 méter magasságban volt, a mo-
tor kihagyott, a fiatal ember pedig fejével
előre lezuhant a szörnyű mélységbe. Össze-
törve, holtan húzták ki a motorbiklól alól.

CAPITOL Filmszínház
Hétfő 5, 7 és 10 órára
**Az utolsó szentpéter-
vári udvari bál**
Németül beszélő, zenéző, éneklő film.

RÁDIOMŰSOR

HEIFO

BUCURESTI. 13: Vizálás Gramofon
13.45: Előadások hírei, tőzsde, könnyű gra-
mofonlemez 14.40: Gramofon 18: Rádió-
zenekar, 19.15: Fuvóskvintet 20.50: Wagon
lemez 21.10: Zongoraszámok, 21.40: Ének-
számok, 22.15: Sramji zene, 22.25: Káv-
házi zene.

BUDAPEST. 7.45: Torna, Utána Hang-
lemez, 11: Hírek, 11.20: Felolvasás, 11.45
Felolvasás, 12.10: Nemzetközi vízjezős ol-
gálat, 13: Déli harangszó, időjárás-elentés,
13.05: Kalmár Rezső és Balázs László tra-
lonötöse, 13.30: Hírek (közten), 14.20: Ité-
jelzés, 14.45: Zongora, 15.40: Árfolyamok
17.10: Diákléhora 17.45: Időjelzés, 18: Ha-
gedüs Lóránt előadása, 18.30: Petőfi 24
is cigányzenekara, 19: Német nyelvlecke,
19.30: Szaxofon, 20: Zilahy Lajos elbeszé-
lése, 20.30: A Filharmóniai Társaság hang-
versenye, 22.50: Hírek, 23.10: A Bachman
szalonötös, 24: Horváth Gyula és cigány-
zenekara, 1.05: Hírek.

2. „ERDELYI MAGYARSÁG”
1935. MÁRCIUS 19

Bányaomlás Sziléziában

Három munkás tűnt el a romok között

Varsó, március 18.
Borzalmas bányaszerencsétlenség történt
tegnap Sziléziában. Wolfgang—Wawel szén-
bányában egy szengáliera, amelyet már
majdnem teljesen kibányásztak beszakadt és
három munkást letaszított a többszáz me-
ter mélységbe. Bár egész bizonyosságra vet-
ték, hogy már csak a holttestüket találják

meg, a mentési munkálatokat azonnal meg-
kezdtek. Huszonnégy órái munka azonban
még mindig nem tudta felszínre hozni ah a
rom bányász holttestét. A mentési mun-
kálatokat most be kellett szüntetni, mert újabb
furások újabb veszedelem jelentenek a szén-
bányára és meg akarják akadályozni, hogy
újabb halálos áldozatok legyenek.

Ezt otthon is megkaphatták volna!

Koncentrációs táborba telepítik a Hollandiába emigrált német kommunistákat

Amsterdam, március 18.
A Hollandiába menekült német kommu-
nisták veszedelmessé kezdenek válni magá-
ra Hollandiára is, úgy hogy a holland ko-
mány elhatározta, hogy a Németországból
menekült kommunistákat koncentrációs tá-
borba telepíti. Ebből a célból több munka-

tábort készítettek. Az egyiket most avatták
fel Utrechtben ahol egyelőre kétszáz német
kommunistát helyeznek el. Ezeket a legsz-
gorubb fegyverem alá helyezik, mert sztra-
kot akarnak szítani az utrecht holland mu-
kásság között.

Új tárgyalást rendeltek el egy gyilkosság ügyében, mert az egyik esküdt nem román állampolgár

Közvetlenül az ítélethirdetés előtt meg kellett semmisíteni a tárgyalást

Ploesti, március 18.
Páratlan eset történt Ploestiben. Az es-
küdték egy erdőbírónak a bünperét tár-
gyalta, aki az egyik fatolvajt lelőtte. Ké-
sőbb kiderült, hogy az erdőbíró szándékosan
megleste a fatolvajt és hátulról kiméletlenül
agyonlőtte.

Az esküdték, kimondták a vádott b-
nösségét, mire a bíróság tanácskozássra vo-
nult vissza, hogy a büntetés nagyságát meg-
szabja. Az ítélethozatalra nagyon sokan
gyűltek össze a teremben majd kijött a bi-
róság, amely a legnagyobb meglepetésre ki-

jelentette, hogy az esküdték verdiktjét meg-
semmisíti és újabb tárgyalást rendel el az
ügyben.

Minden megrökönyödve vette tudomá-
sul ezt a még soha nem történt szennazót,
majd kiderült az ok is, ami miatt a bíróság
megsemmisítette az esküdték verdiktjét. —
Ugyanis az esküdték közé oiyat is bevájasz-
tottak, aki nem román állampolgár és így
nincs joga itélkezni román állampolgárral
fölött. Ezt a tényt a törvényszék el-
csak akkor tudta meg, amikor visszavo-
nult tanácskozni.

Halálosvégű munkás- szerencsétlenség a Szamos hidján

Agyonnyomott a többmázsa súlyú vasoszlop egy székely munkavezetőt

Simleu, Silvaniei, március 18.
Halálos végű baleset játszódott le teg-
nap ha napban Ulmeni község határában, a
Szamos felett vezető vasuti hid javítása so-
rán. Már napok óta több munkás dolgozik
a hidon. A munkások tegnap hajnalban egy
több mázsa súlyú vasoszlopot akartak el-
mozdítani, hogy jobban hozzáférjenek a ki-
javítandó alkatrészekhez. Valamennyien fel-
emejték az irtózatossúlyú vasoszlopot, —
hogy jobbra eltolják.

A munkások ereje azonban nem bí-
nyult eleget, és a nagy súlyú vasoszlop szembe
és a vasoszlop ellenkező irányban balfeje
lendült ki, éppen abban az irányban,
ahol néhány munkás állt.
Az oszlopot emelő munkások kétségbeeset-
ten igyekeztek elhárítani a katasztrófát, ez
azonban nem sikerült, mert a szörnyű erő-
vel lecsapódó vascerunda
agyonlőtte Veres József 32 éves mun-

kavezetőt. A szerencsétlen embert való-
sággal összelapította a borzalmas súly.
Veres József a tarnava-megyei Sangeorge
de Padure községből való, ahol beteg felesé-
ge és három apró gyermeke maradt hátra.

A balesetnél még két munkás is kö-
nyebben megsebesült. Ezek a vasoszlop lezu-
hanásának pillanatában a folyóba ugrottak,
de sikerült őket kimenteni. A szerencsétlen
véget ért ember családját táviratban érte-
sítették a katasztrófáról, a zalau ügyész-
ség pedig megindította a vizsgálatot, hogy
a balesetért kit terhel a felelősség.

„Magus” egerirtószer 120 egér
kipusztítására — — — 10 Lei
„Binicid” patkányirtószer — 32 Lei
„Pustol” svábbogárirtószer — 15 Lei
Meg nem telelés esetén tízszeres pénzt adunk vissza.
Viszonylatoknak megelőző rabatt!
Stern József vaskereskedés Oradea,
Piata Mihai Viteazul 2.

Magyarpárti küldöttség Tatarescu miniszterelnök előtt

Biztató ígéretek az elbukott kisebbségi tanerők újabb nyelvvizsgájára és az állampolgárság iránti kérések elintézésére vonatkozólag

Bucuresti, március 18.
Szombaton délután kihallgatáson jelent meg Tatarescu miniszterelnök a Magyar párt parlamenti csoportjának küldöttsége, amelyet Bethlen György gróf, a párt elnöke vezetett. Bethlen György gróf emlékiratot nyújtott át a kormányfőnek, amelyben a magyarság sérelmeit sorolta fel és sürgős orvoslást kért azokra. A panaszok között szerepel a túlzott adóbehajtás, valamint azoknak a tisztviselőknek az ügye, akiket a nyelvvizsgák után elbocsátottak állásukból.
A miniszterelnök igen szívélyes hangon tárgyalta a küldöttséggel és kijelentette, hogy az emlékiratot tanulmányozás tárgyává teszi, egyben pedig ígéretet tett arra nézve, hogy a jogos kérelmeket teljesíteni fogja.
A parlamenti csoport küldöttsége Bethlen György gróf vezetése alatt egyébként Anghelescu és Lepadatru miniszterek előtt is kihallgatáson jelent meg, hogy interveniájának a nyelvvizsgákon elbukott kisebbségi tanerők érdekében. Anghelescu miniszter kijelentette, hogy azok, akik a nyelvvizsgákon

elbuktak, ebben az évben tovább taníthatnak és a nyár folyamán tanfolyamon vesznek részt, amelynek eltelte után újabb vizsga elé állhatnak.

Szabó Béni magyarpárti képviselő Pop Valér igazságügyminiszter előtt jelent meg kihallgatáson azoknak az érdekében, akik utólag kérték az állampolgársági listára való felvételüket. Minthogy ilyenek igen sokan vannak, a kérvényeket érkezési sorrendben intézik el. Vannak azonban olyanok is, akiknek sürgős szükségük van állampolgárságuk rendezésére.

Az igazságügyminiszter intézkedett, hogy indoktalan sürgős esetekben az érdekeltek kérvényét soron kívül intézzék el.

FIGYELEM!
Dióbél Oriási olcsóság, Garantiált egészséges frissen tört kgr.-ként **36 lei**
MEZEY diótörődében, Str. Poetului Goga 7. sz. az udvarban.

Ujból fellángolt a német-országi vallásháború

Tizezer lutheránus lelkész a pápa segítségét kéri Müller püspök pogány tanai ellen

Vatikánváros Róma, március 18.
Az "Osservatore Romano", a Vatikán hivatalos lapja azt a hirt közli, hogy Németország 10 ezer lutheránus lelkész levelet intézett XI-ik Piusz pápához, akinek a segítségét kérték, Müller lutheránus püspök, az új német vallás legfőbb papja ellen. Ugyanakkor Müller püspök új nemzeti szocialista vallást hirdet, amely nem más mint visszavetítés a német pogánysághoz.

Hamburgban már meg is kezdődött a harc a katolikus vallás a Müller féle vallás között, amennyiben Hamburg három leg nagyobb katolikus templomában gyűléseket tartottak az új német pogányság ellen. Tügel katolikus püspök több ezer hívő előtt beszélt és kérte azokat, akik a valláshoz híj maradtak, hogy harcoljanak a pogányság ellen, amely veszedelmes méreteket kezdett öteni Németországban.

Salajmegye székhely nek Simleul-Silvanieire való helyezése befejezett tény

Most már Careii is beleszól Zalaú és Simleul-Silvanie harcába

Simleul Silvaniei, március 18.
Beszámoltunk arról, hogy Salaj-megye tanácsa egyik legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy a megye székhelyének Zalaúról Simleul-Silvanieire való költöztetése érdekében megteszi a szükséges lépéseket.
A megyei prefektus javaslatot terjesztett fel a kormányhoz ebben az értelemben és a legutóbb tartott minisztertanács elfogadta a javaslatot és a megyeszékhelyek Simleul-Silvanieire való helyezése mellett döntött.

A határozatot még a parlamentnek is meg kell szavaznia a közigazgatási törvény tárgyalásánál, de a parlamenti többség máris biztosítottak látszik és az áthelyezés így befejezett tény.

Tegnap reggel falragaszokon adták ki Simleul-Silvaniei lakosságának a megye székhely áthelyezéséről szóló határozatot, amely a városban nagy örömet okozott.

Annál kevésbé örülnek Zalaún a határozatnak, ahol mozgalom is indult meg a jelenlegi állapotok fenntartására. A vitára egyébként beleszól am egy harmadik váro-

sa: Careii is, amelynek lakossága szintén szeretné, ha a város megyeszékhely lenne. Ilyenformán a kérdés még mindig nyitva marad és ha a határozaton nem is változtatnak, mégis heves viták dőlhetnek a parlamenti tárgyaláson.

Püspök-fürdő

(Oradea mellett)

Tavaszi kurák

zoba, háromszori étkezés, fürdő 90 lei

Ujítás:

Egyszeri fürdés, fűtött pihenő 10 lei

Forró iszapfürdők!

Allandó vonatközlekedés!

50 % vasuti kedvezmény!

REJÉNY

A POTYAUTAS

62

— Bejöhettünk kapitány ur? — mosolygott rá Hand. — Egy kéresem lenne.
A kapitány bólintott és tért vissza, hogy utat engedjen. Azután becsukta az ajtót és Handhoz fordult:

— Nos? — kérdezte — mi újság?

— A nyomozásban addig a pontig jutottam, amikor feltétlenül szükségem lenne mindazoknak az ujjlenyomatára, akik jelenleg a hajón tartózkodnak, de különösen az utasokéra. Legyen szíves engedélyt adni, hogy beszerezhessem.

— És hogyan akarja megszerezni?

— Nagyon egyszerűen. Van egy bélyegzőpárnám. Erre mindegyik ráeszi az ujjait, aztán ráeszi egy lap fehér papírosra. Az eredmény a legkitűnőbb ujjlenyomat.

— És mit képzeli tulajdonképpen? Csak nem hiszi, hogy ilyesmire kényszerítem az utasaimat?

— Nem hinném, hogy erre kerüljön sor, kapitány ur. Talán nem engedelmese kednének a parancsok és igazán nem tudom, milyen eszközökkel kényszeríthetném őket. De ha egyszerűen engedelmet kérek, hogy lenyomatokat készíthessünk az ujjairól, bizonyos hogy valamennyien beegyeznek.

— En nem vagyok olyan bizonyos benne. Csöppet sem lennék elragadtatva, ha valamennyi ujjamat betintázná, mr. Hand.

— Oh egészen bizonyos, hogy kapitány ur megengedné. Mindenki készségesen megengedné, akinek nincs mit rejtőznie.

Finch kapitány karba tette a kezét és elgondolkozva ráncolta össze homlokát. Végül is határozottan rázta a fejét.

— Nem engedhetem — mondta végül — Nemesak azért, mert szeretném minden kelemetlenléstől megkímélni utasaimat. Ön maga mondta az éjtelme, hogy ennek a kérésnek senki sem tudna ellenszeregni.

— És nem akarok ilyen kényszert gyakorolni senkire. Hiszen végre is, ha kiadom ezt a rendelkezést, olyan, mintha mindenki meggyanúsítanék! Öt perccel a kikötés után, főnökeim magyarázatot követelnének, hogy merem ilyen bántó intézkedéseket fogantatni utasaimmal szemben. És mit felelnék akkor nekik?

— Azt, hogy csak az ön kérésemet teljesítette. Hiszen tudja, hogy teljhatalmu megbízást kaptam.

— Lehetetlen! Bármit engedélyezek itt a hajón, azért én vagyok a felelős! És nem engedhetem meg, hogy úgy bánjanak az utasaimmal, mint a egytől-egyig rovottmultu bűnözők lennének!

— De nem gondolt arra, hogy csak-ugyan akadhat közöttük ilyen?

— Nem! Egyetlen rovottmultu bűnöző van a hajón és az már bár a lőtemnek, lakat alatt van. En tökéletesen beérem ennyivel, mr. Hand. Szerintem kielégítően tisztáztuk az esetet és szeretném, ha maga is beérné ennyivel.

Hand komoran mosolygott és a fejét rázta.

— Nagyon sajnálom kapitány ur, de nem lehet.

— Szóval folytatni akarja a nyomozást. Igazán érthetetlennek találom vicelkedését?

— Szerintem ennek a bűnelgyletnek számai sokkal mélyebbre vezetnek, mint ahogy ön látásként elképzei.

Finch kapitány láthatóan elvörösödött. De csak annál haragosabban nézett Handra.

— Bármit mond is, nem tűröm, hogy kelemetlenkedjék az utasaimnak. A gyilkost lezártam és azt, amiért Lyonst meggyilkolták, itt örömmel a páncélszekrényembe mindent el akarok követni, hogy az utasaim, amennyire csak lehet, felejtsek el az a sok szörnyűséget. Nem akarom, hogy ön, mint a megátalított gyanúsítás, járjon-keljen közöttük állandóan.

(Folyt. köv.)

3. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935. MÁRCIUS 18.

Németországban bevezették az általános hadkötelezettséget

A birodalmi kormány felrugta a marseillesi békeszerződést. -- Tizenhét hadtestet és harminchat hadosztályt létesítettek a birodalom területén

Berlin, március 17.
Hitler, aki alig két éves uralkodása óta a világpolitika számára, melynek következményei egyelőre beláthatatlanok. Németország "Führerje" szombaton déntán megszakitva betegszabadságát repülőgépen Berlinben értett, ahol hirtelen minisztertanácsot hívott össze és ezen elhatározták, hogy a versaillesi békeszerződés katonai zárad-

kát felrugva, Németország területére elvezetik az általános hadkötelezettséget.

A kormányrendelet értelmében Németország 12 hadtestet és 36 hadosztályt létesít, hogy határainak biztonságát megvédje. A kormány rendeletét, mely szöveges elhatározásban áll a versaillesi békeszerződéssel, kiáltvány formájában indokolja meg a német népeknek, amelyben azt igyekszik magyarázni, hogy az állg felfegyverzett népek között Németország nem állhat védtelenül. A kiáltvány hangsúlyozza, hogy Németországnak

nincsenek és sohasem lesznek támadó szándékai, de nem tűrheti tovább, hogy Európában, mint nem egyenrangú államot és nem egyenrangú népet kezeljék.

Hitler hirtelen elhatározása érthető magyarázatot keltett Európában és az első pillanatokban az európai fővárosok érthetetlenül állnak az események előtt. Nincs kizárva azonban, hogy a legközelebbi 24 óra olyan fordulatokat hozhat, melyek sorsdöntőek lehetnek a horvát-keresztes uralomra nézve.

Vaida oradeai előadásában Hitlerrel méltatta

Egyébként nem sok újat mondott a „numerus valahus” atyja

Oradea, március 17.
Dr. Vaida Voevod Sándor vasárnap délután Oradeán a városi színházban fejtette ki nagyszámu hallgatóság előtt a már ismeretes elméletét a „numerus valahus”-ról. Vaida oradeai előadásában nem sok újat mondott. Ugyan azokat ismételte meg amiket Cluj és Timisoara beszédében már előadott a kisebbségek származékáról, az ipari vállalatok vezetéséről és a külföldi diplomák nosztrofikálásáról, ugyanazokkal a grafikumokkal illusztrálva előadását. Fejtendő sokat foglalkozott Vaida az oradeai, sajtóval, idézett az itteni és a bucaresti demokrá-

sajtóban megjelent cikkekről, persze igen ironikus formában. Fejtőnést keltett, hogy Vaida — bár nyíltan hangoztatta, hogy Franciország barátságához hű akar maradni — a közönséggel is tüntetést rendeztetett Franciország mellett — még s igen dicsőítő hangon emlékezett meg Hitlerrel, aki nagyban méltató. Az alkotmányról és a demokráciáról is igen ironikus hangos beszédet mondott, mely felfűzött hallgatóságát, hogy csak román kereskedőktől vásároljon. Beszédét az ifjúsághoz való felhívással végezte, hogy támogassák mozgalmát a „legyek románok”.

Mozgósínházak műsora:

Apollo Mozdó
A macska és a heggedü.
Capitol Mozdó:
Az utolsó udvari bál Szentpéterváron.
Hayman Szinkör
A cirkusz hercege.
OMNIA MOZGÓ:
1) Ez a kisjány eladó. 2) Jó éjt, gyönyörű lady.

Töltőtoll vásár

Garanált arany töltőtollak már 100 leitől kezdve

Nagy választék, a legújabb szisztéma, minden változatban

Pásztor Ede

könyv, papír és írószerek áruháza
Piata Mihai Viteazul 4.

APRÓHIRDETÉSEK

Gyurika nevenapjára linom gyermekcipőt Gálnai veszün., bu.v. Reg Ferd. 10
Maradékok női férfi ruhára alkalmos nagy választékban érkezett. Str. Episcopul. Pavel. 27. 2627

Kifutó fiúk felvételnek Millye fűszerüzlet, Str. Hoban 14.

Jó megjelenségű intelligens, szorgalmas urak havi biztos 3—4000 lej biztos keresetre tehetnek azért ügynökökkel. Cím a kiadóban. 2575

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Két hold lucernás szaladobágyi hegyen, bérbeadó, vagy eladó. Kefegvár. Str. Pásztor, Szabó Ferenc Jéután 5-ig. 2620

Fűzöt, haskötöt olcsón készítenek. Str. Fabricelor 28. Kovácsné. 2618

Ujságárusításra fiukat és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalba. Piata Viteazul Mihai (v Nagypiac) 1. szám.

Makulatura ujságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea. Piata Mihai Viteazul 4.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA

SPORT

Nac-Gloria Cfr 7:1

Oradea, március 17.
Kétezerszáz néző jelenlétében mérkőzött meg a NAC a Gloria csapatával, amelyeket megsemmisítő fölényrel 3:1 arányban győzött le. Pontban négy órakor kezdődik a mindvégig izgalmas érdekfeszítő mérkőzés és mindjárt az első percekben érezhető NAC fölény alakul ki. Alig pár perc telik el a kezdés után és Bodola irtózatoss bombája 16-osról süvít a Gloria hálójába (1:0). A Gloria játékosait felvillanyozni látszik a kapott gól csatársora támadásba lendül és — Bartha hibájából — máris egyenlít (1:1). Ujrakezdés után újabb támadások indulnak meg mindkét részből végül is változatosan forró helyzetek után ismét Bodola gólja felel az aradiak hálójában (2:1). Ujrakezdés után ismét heves küzdelem végül Spielmann a 19. percben 3:1-re javítja az eredményt.

A második félidő első támadásokkal indul mindkét részből az aradi csapatot azon-

ban láthatólag felmorzsolta az első félidő győke irama. A 12. percben Juhász dobja a labdát és 20 méteres távolságból iszonyú erővel rug amely után a kapus hiába próbál a labda a jobb felső sarokban köt ki (4:1). A Gloria csapatát ezután felforgatják segíteni azonban ez sem segít, mert Juhász 30 méterről újabb bombát küld az aradi csapat hálójába és a labda ezúttal se veszt cél (5:1). A meccs sorsa már itt eldőlt, de a NAC csapatai tovább támadnak és pár perc múlva Spielmann újabb gólja 6:1-re javítja az eredményt. Végül Bodola a földön elvágódó kapus mellett belövi a Gloria hálójába a mérkőzés utolsó gólját (7:1). A mérkőzés hátralevő leány perce újabb NAC támadásokkal telik el, de az eredmény már nem változik.

A NAC-ból kiálltak: Bodola, Moskó Juhász. A Gloriaból jők voltak: Mercea Husztig és Faur. Tunea bíró kifogástalan: végezte feladatát.

5:1-re kapott ki a Crisana a Venusiől A Nemzeti Bajnokság eredményei

A Nemzeti Bajnokság vasárnapi fordulójának eredményei:
(Bucuresti). Venus—Crisana 5:1. A Crisana katasztrofális vereséget szenvedett.

(Timisoara). Ripensia—Romania 5:1.
(Arad). Kinizsi—Arad 3:1.
(Cluj). Universitatea—Juvénus 2:1.